

Hejzlar, Gabriel

[Lane, Arthur. Greek pottery]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1966, vol. 15, iss. E11, pp. 195-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109662>

Access Date: 24. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

zachycuje všechna řecká slova známá do r. 1960. Proti latinskému slovníku *Gradenwitzovu* (Laternuli vocum Latinarum, Leipzig 1904) je v něm znesnadněno hledání tím, že slova jsou zařazena nejen podle koncovky, ale i podle místa přízvuku. Je tomu tak proto, že řecké koncovky jsou málo pestré, takže by se při případném nerozlišování podle přízvuku stal slovník málo přehledný. Takto jsou např. řazena slova na -*ās*, poté na -*ác*, posléze na -*ac*; obdobně -*ós*, -*os*. Proto je třeba, aby se ten, kdo chce slovníku užívat s úspěchem, opravdu úvodní slova pročetl a u nejasných případů hledal případně i na několika místech.

Rodislav Hošek

V edici The Faber Monographs on Pottery and Porcelain, publikované v nakladatelství Faber and Faber v Londýně, v níž je podáván přehled vývoje všech význačných druhů světové keramiky a porcelánu, vydal *Arthur Lane* svazek *Greek Pottery*, 1963 (64 str., 100 tabulek, z toho 4 barevné); je to 2. vydání knihy vyšlé r. 1948 a ve dvou dalších přetiscích (1952, 1953). Kniha je věnována památce významného, předčasně zesnulého keramografa *Humfry Payne*. V stručném povšechně historicky zarámovaném přehledu je načrtnut vývoj řecké keramiky od doby mykénské do 4. stol. př. n. l. s charakteristickými ukázkami jejích druhů. Podáno je základní poučení o technologii výroby a způsobech malby na vázách, o jejich tvarech, účelovosti a funkci jednotlivých typů s poukazem na vztah kerameuta a malíře váz k velké malbě, pojednáno je o užitých barvách a ornamentice.

Jednotlivá vývojová období a druhy keramiky podle výrobních středisek probírá autor na velmi vhodně volených dokladech, z nichž sice velká část je běžná a příručkových dílech o těchto artefaktech, ale mnohé jsou zde přibrány pro svou kvalitu provedení a příznačné rysy svého typu. Vybrané ukázky s uvedením charakteristických znaků, s datováním a označením původu a místa dnešního sbírkového uložení, se počínají sice exemplářem krétského džbánů, ale pokračují ve vývojové řadě od výtvorů mykénských přes nádoby protogeometrické a stylu orientalisujícího a výtvořů ostrovních manufakturních center k černofigurové keramice protokorintské; z této převzala některé rysy jinak svérázná černofigurová keramika lakonská. Od polovice 6. stol. proniká černofigurová keramika attická a zatlačuje v exportu korintskou. Objevuje se řada signatur hrnčičů a malířů váz. Svě zvláštní místo zde má hrnčič východořecké oblasti, který se asi usadil v 2. pol. 6. stol. v Itálii (Caere, Vulci). Tř. chalkické vázy připisuje autor eubojským osadníkům v již. Itálii a na Sicílii. Značný počet ukázek představuje přední mistry attické pracující technikou červenofigurovou a funerární nádoby s figurální výzdobou na bílém pozadí. Repertoire dekoračních námětů je značně rozmanitý.

Kniha podává zdařilou formou a jasným výkladem základní poučení o vývoji tohoto druhu výtvarného, při čemž je položen důraz na uměleckou stránku práce řeckých kerameutů, a výběrem dokladů význačných svou formou a dekorací poučuje o bohaté tematice. Autor neopomene upozornit na leckterou analogii nebo shodu tématického nebo formálního podání s památkami v jiných dobách uměleckého vývoje. Počet ilustrací se záběry celkovými a některých pozoruhodných detailů, skoro vesměs v bezvadném provedení, přispívá k příznivému dojmu publikace, jež se hodí jako instruktivní úvod do oboru řecké keramografie. Vybraná bibliografie poskytuje poukazy zvláště na obrazová díla s poučením širším i speciálním. Připojen je index jmen a věcný.

Gabriel Hejzlar

Rolandus Gruendel, *Addenda bibliographica praecipua ad CIL e periodico L'Année épigraphique nominato excerpta*. Berolini apud W. De Gruyter et socios, 1965, str. 70.

Užitečnou publikaci pro všechny, kdož pracují s latinskými nápisy, připravil vedoucí oddělení CIL při Německé akademii věd v Berlíně R. Gründel tím, že sestavil srovnání latinských napsí vydaných v CIL i jiných edicích pozdějšího data, jako jsou svody *L. Chatelain*, *Inscriptions latines du Maroc* (Paris 1942), *A. Merlin*, *Inscriptions latines de la Tunisie* (Paris 1944), *St.*